

Barns kunstmøter i uteområdet

Hvilke tanker har barn om kunst og håndverk i uteområdet?

Veronika Walla Kristiansen
[kandidatnummer: 1]

Bacheloroppgave
[BHBAC3910]

Trondheim, 29.april 2022

Bacheloroppgaven er et selvstendig studentarbeid gjennomført ved Dronning Mauds Minne Høgskole for Barnehagelærerutdanning og er godkjent som en del av barnehagelærerutdanningen. Under utarbeidelse av oppgaven har studenten fått veiledning ved DMMH.

DronningMaudsMinne
HØGSKOLE FOR BARNEHAGELÆRERUTDANNING

Forord

Denne bacheloroppgaven er skrevet i forbindelse med min avsluttende barnehagelærerutdanning med fordypning i musikk, drama, kunst og håndverk ved Dronning Mauds Minne Høgskole. Under min studietid på høgskolen har jeg utviklet meg enormt både faglig og personlig. Jeg er blitt tryggere på meg selv i hvilken rolle jeg vil ha som pedagog, og hva jeg vektlegger. Arbeidet med oppgaven min har vært en spennende og lærerik prosess, men i tillegg krevende. Jeg har lest mye pensum og teori knyttet til temaene kunst og håndverk, det kreative utemiljøet, materialer og tingligkunst. Det har vært spesielt spennende å gjennomføre barnesamtaler. Siden jeg har aldri intervjuet barn før. Jeg vil benytte anledningen til å sende en stor takk til mine to veiledere som har hjulpet meg gjennom det hele. Jeg vil også takke mine medstudenter som har vært behjelpelig med drøfting og gode samtaler, og rette en stor takk til barna som har vært mine informanter. Til slutt vil jeg ta med et sitat som jeg personlig liker.

«Alle barn er kunstnere. utfordringen er å forbli kunstnere når man blir voksen.» (Picasso).

Tusen takk!

Innholdsfortegnelse

Forord.....	1
Innledning	3
Bakgrunn for valg av tema	3
Presentasjon av problemstilling	4
Teorikapittel.....	4
Kunst og håndverk.....	4
Den skapende prosessen.....	5
Materialer.....	6
Tinglig kunst.....	6
Det kreative utemiljøet	7
Metodedel.....	8
Valg av metode.....	8
Informant utvalg.....	10
Intervju og intervjuguide	11
Metodekritikk og analyse	12
Etniske retningslinjer	14
Presentasjon av funn og drøfting.....	15
1. Hva barna legger i begrepet kunst og håndverk	16
Drøfting	16
2. Hvordan kan skapende prosesser tolkes ut ifra barnas svar.....	19
Drøfting	19
3. Materialenes betydning og påvirkning.....	20
Drøfting	21
4. Tingene rundt oss har verdi og gir muligheter	22
Drøfting	23
5. Det kreative utemiljøet	23
Drøfting	25
Avslutning.....	26
Litteraturliste	28
Vedlegg #1.....	29
Vedlegg #2.....	33
Vedlegg #3.....	34

Innledning

Bakgrunn for valg av tema

Når jeg skulle finne ut hvilket tema jeg ønsket å undersøke var det en prosess i seg selv. Helt fra start hadde jeg et klart mål om at jeg ønsket å skrive om uteområdet i barnehagen. Og at det skulle ha vekt på kunst, kultur og kreativitet fagområdet fra rammeplanen. Fordi det er områder jeg selv interesserer meg for. Temaet jeg startet med ble kunsten i uteområdet. I mitt studieløp har kunst og håndverk vært faget som har interessert meg mest. Bakgrunnen for at det ble uteområdet og kunst er for at i mine praksisperioder har jeg elsket å få kunne være kreativ ute. Jeg synes selv utetiden i barnehagen kan bli lang hvis man ikke har noe å holde på med. Jeg tror og mener at mer kunst og håndverk i uteområdet kunne bidratt til mer ute aktiviteter. Uteområdet gir også barna større rom/ mer areal for å være kreative på. Vi vet av erfaring at de fleste barn i barnehagehverdagen tilbringer mye av tiden ute. Derfor mener jeg som Moe også forteller at barnehager må kunne tilrettelegge og stimulere barnets skapende aktivitet også ute en del av virket, på lik linje med det som det gjøres inne (Moe, 2018, s. 184).

Kunst, kultur og kreativitet er et av fagområdene i barnehagene som det jobbes minst med (Moe, J, 2018, s.79). De estetiske fagene har langt mindre plass i barnehagene, enn hva de andre kunnskaps områdene har. Som person synes jeg kunst og håndverk er et viktig fagområde i barnehager. Det gir muligheter til å leke og lære på en kreativ måte. Hvor man bearbeider inntrykk og følelser i møte med kunst gjennom skapende virksomheter. Som nevnt tidligere kan jeg selv gjerne tenke meg at det tilrettelegges mer for at kunst kan foregå i uteområdet. En annen grunn til å undersøke kunst og håndverk aktiviteter i uteområdet er med tanke på alle materialene og mulighetene som utemiljøet byr på.

I mine praksiser har jeg opplevd at barnehagene jobber svært lite med kunst og håndverk aktiviteter i uteområdet kontra inne. Etter å ha lest i rammeplanen (2017) fant jeg at det blir nevnt to ganger at barna skal få oppleve kunst og kreativitet i uteområdet. Når jeg gjennomførte kunstfaglige aktiviteter i mine praksiser sammen med barna opplevde jeg et miljø som ga stor skaperglede, lek, mestring og læring. Derfor ønsker jeg å undersøke hva barns tanker kan være om temaet. For å se om det er relevant for meg som kommende barnehagelærer å tilrettelegge mer for kunstfaglige aktiviteter i uteområdet.

Presentasjon av problemstilling

Å formulere problemstillingen min var også en prosess som gikk over lengre tid. Jeg var først inne på tanken om å utforske hvordan personalet skaper kunstfaglige aktiviteter i ute rommet sammenlignet med inne. Inspirasjonen til å skrive om det var dette sitatet fra rammeplanen: Gjennom arbeid med kunst og kreativitet skal barnehagen bidra til at barna bearbeider inntrykk og følelser i møte med kunst gjennom skapende virksomhet ute og inne (Rammeplanen, 2017, s.50)

Etter en forelesning vi hadde om barnesamtaler på skolen, kom jeg frem til det jeg egentlig ville utforske. Siden barnehagen er laget for barna, ønsker jeg å lytte til deres tanker og meninger om sin barnehagehverdag.

Med dette som inspirasjon utviklet jeg problemstillingen:

Hvilke tanker har barn om kunst og håndverk i uteområdet?

Denne bacheloroppgaven er delt inn i fem ulike deler: Innledning, teorikapittel, metodedel, presentasjon av funn med drøfting for svar på problemstilling og avslutning.

Teorikapittel

I dette kapittelet vil jeg først belyse sentrale begreper for teorien som har tilknytning til det innsamlede datamaterialet, oppgaven og problemstillingen min. Deretter går jeg inn under hvert fagbegrep og redegjøre for teorien, for å kunne se sammenhenger og hvordan jeg kan knytte teori og empiri sammen i studien.

Kunst og håndverk

Kunst og håndverk faget ble tidligere kalt formingsfaget. Faget har en stor bredde og omfatter håndverk, design, arkitektur, kunst og kultur osv. (Moe, 2018, s.79). I faget finner vi sentrale begreper. Med bachelor oppgaven som utgangspunkt vil det være naturlig å avklare noen av de sentrale begrepene som har tilknytning til studien: Kunst og håndverk. Håndverk er en betegnelse på produksjonsmetoder hvor vi hovedsakelig benytter hendene og enkle verktøy for å produsere noe, ofte gjenstander. Opp gjennom historien har det vært mange ulike tanker om hva kunst er, og hvordan vi skal forstå kunsten. Kunsten kan betegnes og beskrives på mange ulike måter.

Kunsten ble først på 1700-tallet knyttet til «de skjønne kunster» Hvor estetiske objekter med sine farger og former fikk betydning i seg selv. Her snakket de om etterligning av den

virkelige verden, rent fysisk eller mer åndelig. Senere mot slutten av 1800 tallet og begynnelsen av 1900 tallet ble man opptatt av hvordan kunsten kunne utrykke følelser, og man la mer vekt på selve formen. På 1900-tallet kom det en tendens hvor kunsten av materialiseres. Nå begynte det å legges mer vekt på prosesser og mindre på selve kunstverket (Bråten & Kvalbein, 2014, s. 62). Av erfaring ser jeg hvordan kunsten har endret seg. I eksempelvis barnehager er det prosessene til barna som blir lagt mest vekt på nå.

Bråten & Kvalbein (2014, s. 63) forteller at kunstbegrepet er blitt såpass stort at det meste kan passe inn i den store sekken. Kunst kan være et uttrykk, avbildning, en form eller en prosess. (Moe, 2018, s. 84) Forteller at kunstbegrepet kan oppleves problematisk med tanke på at spennet er stort når det gjelder evnen til å beskrive og artikulere kunstbegrepet. Og at en viktig forskjell fra kunst som begrep brukt i hverdagspråket vil være et utgangspunkt når rammeplanen for barnehagen skal leses. Moe (2018, s. 85) utaler at vi kan si kunsten alltid har vært en del av vår kulturelle historie, altså kunst som vår evne til å gi uttrykk for opplevelser og erfaringen gjennom bilder, skulpturer, kunsthåndverk, musikk, dans og drama. Kunsten og det kunstneriske uttrykket har gjennom historien vært preget av de materialer, redskaper og teknikker som har vært tilgjengelig til enhver tid.

Den skapende prosessen

Bråten & Kvalbein (2014, s. 144) Forteller at den skapende prosessen skjer i møtet mellom en ting og en skapende person i et bestemt miljø. Ide, teknikk og behov er drivkrefter som er knyttet spesielt til den skapende personen. I min undersøkelse handler det om barna som de skapende personene, i møtet med materialer og muligheter i det bestemte miljøet som er utemiljøet. De skriver også at en kreativ og skapende prosess kan beskrives på mange ulike måter. Hvor vi kan fokusere på eksempel ideutvikling og lekende utforskning, eller man kan legge mer vekt på det praktiske og tekniske arbeidet (Bråten & Kvalbein, 2014, s. 143).

Hvis vi ønsker gode skapende prosesser hos barna mener Bråten & Kvalbein (2014, s. 145) det er viktig at arbeidet finner klangbunn i den enkelte. Det betyr at de skapende prosessene for barna må gi noe mening. De må kunne føle på at de har behov og ideer. Og at teknikkene som blir brukt kan gi en mestringfølelse. Det kan være behovet for å leke eller behovet for uttrykk, opplevelser og undring.

Moe (2018, s. 116) forteller barns kunstmøter kan sammenlignes med det å være i en skapende prosess, i den forstand at dette møtet forhåpentligvis vil gi barna impulser og

inspirasjon. Når vi ser på barns skapende prosess må vi ha i tankene at barn har en mer intuitiv tilnæringsmåte. Det er en type kreativitet som oppstår spontant forårsaket av improvisasjon og uten bevisste tanker. Mens voksne ofte har en mer analytisk tilnærming, med å planlegge, gjenta og gjenskape i relasjon til et abstrakt eller konkret objekt.

Materialer

Moe (2018, s. 161) skriver alt rundt oss består jo av et materiale i en eller annen form. Materialer er grunnleggende i all virksomhet i kunst og håndverksfaget. Materialer er også det sentrale i skapende prosesser, som til slutt kan bli til selve resultatet (produkt). I barnehagesammenheng er papp, papir, leire, tre og tekstiler tradisjonelt mye brukt (Moe, 2018, s. 160). Natur – og gjenbruksmaterialer er de siste årene blitt mer og mer brukt i barnehagene også.

Når vi tenker på materialer så er en fysisk ting alltid laget av et eller flere materialer. Materialer i seg selv har spesielle egenskaper og særegne trekk som farger, overflate og tekstur, iboende form, formbarhet, holdbarhet, tyngde og tetthet (Bråten & Kvalbein, 2014, s.159). Når vi skal lage noe finner vi materialer etter hvordan egenskap det enkelte materialet har. Bråten & Kvalbein (2014, s. 159) forteller et materiale har en verdi som påvirker vår grunnleggende tilnærming til materialet. Hvis noe er veldig verdifullt, vil vi behandle det med større forsiktighet og være nøysommere med bruken enn hvis det er et billig material.

Ann-Hege Lorvik Waterhouse er opptatt av hvordan egenskapene og kvalitetene ved materialene påvirker oss som formgivere i skaperprosessen. Hun forteller at vi går inn i en sirkulær prosess hvor både vi påvirker materialet og materialet påvirker oss og tankene våre (Waterhouse, 2013, s. 35). Som nevnt ovenfor skriver Bråten og Kvalbein om hvordan materialer har forskjellig betydning som kan påvirke hvordan vi behandle materialer. For barn er nokk ikke penger det som setter verdien på materialene. Hva som tillegges verdi kan være kulturelt betinget. Barn kan ha andre holdninger til verdi enn hva voksne har. For barn kan det som gir gode sanseopplevelser ha verdi. Eksempel kan en stein eller en pinne få kjempestor betydning for et barn.

Tinglig kunst

Tingene rundt oss har verdi og gir muligheter. Dette gjelder også de tingene vi ofte kaster og overser. Bråten, I & Kvalbein, Å (2014) skriver når ting blir materialer, ser vi dem på nytt, og vi blir bevisst på former, materialkvalitet, historier og minner. Videre forteller dem at vi kan beskrive noe som tinglig kunst. Slike kunstverk er helt eller delvis lagd av ting (Bråten, I &

Kvalbein, Å, 2014, s. 63). Tinglig kunst kan være deler av ting, rester av ting eller hele ting. I kunstsammenheng betegner det noe som ikke er formet av kunstneren selv, men funnet og deretter brukt i et kunstverk. I barnehagesammenheng kan vi finne mange ferdiglagde materialer som kan brukes videre for å skape tinglig kunst. naturobjekter, deler av maskiner eller andre gjenstander som løsrives fra sin naturlige opprinnelse.

Det kreative utemiljøet

Høyland & Hansen (2013, s. 7) skriver i boken rom for barnehage om de fysiske omgivelsenes betydning for barnehagens kvalitet. De forteller at byggene og de fysiske omgivelsene lager ramme for læringsmiljøet i barnehagene og kan åpne for eller legge begrensninger på barnas hverdagsliv. I min forskning er det uteområdet i barnehagen som er rommet og omgivelsene vi skal fokusere på. Som Høyland & Hansen (2013, s. 7) skriver kan økt bevissthet og forståelse vedrørende de fysiske omgivelsenes betydning hjelpe personalet i barnehagen til å utnytte rommet som «den tredje pedagog» i sitt arbeid. På et uteområde kan jeg tenke meg at noen tenker det bli krevende å se på rommet som en tredje pedagog siden det er så stort. Men man kan også begrense uteområdet til mindre rom. hvor formingsfag (kunst- og håndverksfag) inspirer til lek, skapende aktivitet og læring.

Moe, J (2018, s. 146) sier alt rundt oss påvirker vår kreativitet. Det kan være det fysiske rommet og hvordan det er tilrettelagt eller sammensetningen av et miljø. En stor del av barnehagens virksomhet foregår utendørs hele året. Derfor må barnehager kunne tilrettelegge og stimulere barnets skapende aktivitet også ute en del av virket, på lik linje med det som det gjøres inne (Moe, 2018, s. 184). Å jobbe med faget ute gir flere muligheter og mindre begrensninger enn inne. Utemiljøet har mye større plass og gir derfor mulighet til å jobbe i større formater. Det finnes mange flere materialer ute og det gir møter med ulike årstider og vær fenomener.

Når man er ute kan man jobbe prosjekt eller temabasert over tid, uten å være avhengig av at tingene må ryddes opp eller flyttes på. Det gir barna mulighet til å bruke hele kroppen sin på en mer aktiv og variert måte. Samtidig som det også gir mulighet for å kan være finmotorisk med en stillesittende aktivitet. Uteområdet trenger heller ikke å begrense seg til uteområdet i barnehagene. Å være ute kan ses på når man er på tur, lokalmiljøet, ute i skogen, i fjæra eller på bytur.

Som Moe, J. (2018, s. 184) sier gir uteområdet møter med ulike årstider og vær fenomener. Høstbladene magiske fargetransformasjoner kan gi barnet impulser og inspirasjon til å bruke fargene i skapende kunst- og håndverksfaglige aktiviteter og lek. Samtidig som de lærer. Snøen som er myk kan være formbar som bidrar til at barna kan utforske det vi kaller form.

Metodedel

Vitenskapelig metode er fremgangsmåter eller «teknikker» for å gi svar på ulike typer forskningsspørsmål. Målet er å få fram informasjon om den «sosiale virkeligheten», og kunnskap om hvordan denne informasjonen kan analyseres (Bergsland & Jæger, 2014, s. 66-69) Det dreier seg om å samle inn, analysere og tolke data, og dette er en sentral del av empirisk forskning (Johannessen, Tufte, & Christoffersen, 2016, s. 25)

Oftest skiller vi metode mellom to hovedtyper kvalitativ og kvantitativ metode. Videre i dette kapitlet skal jeg presentere hvilken metode jeg har brukt i denne bacheloroppgaven. Hvordan jeg gikk frem med intervju og intervjuguide, informant utvalg, gjennomførelse av intervjuene, etiske retningslinjer og metodekritikk.

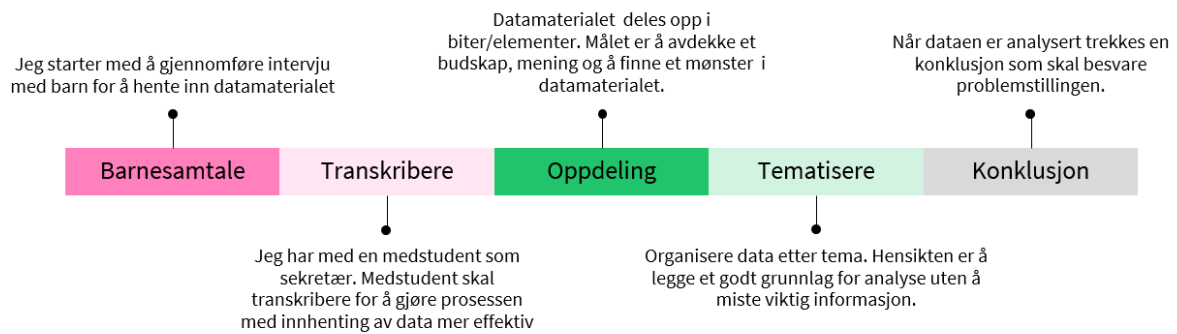
Valg av metode

Med utgangspunkt i bachelor oppgaven min, ønsket jeg å gjennomføre samtaler med barn for at de selv skal få mulighet til å uttrykke seg om sin egen barnehagehverdag. Jeg ville prøve å finne ut hva kunst og håndverk i uteområdet er for barna, og om de kunne tenkt seg å holde mer på med skapende aktiviteter når de er ute i barnehagene. Med tanke på problemstillingen min, ble det hensiktsmessig å bruke kvalitativ metode i min oppgave. Grunnen til at jeg valgte å bruke kvalitativ metode var for å få mer dybde av temaet. I mine tanker før oppstart ville det også gi en mer helhetlig oversikt. Med mine personlige tanker, lovverket rammeplanen (2017) og barnas tanker om temaet. Ved å velge samtale med barn ville jeg få fram refleksjoner, tanker og erfaringer fra dem.

Å bruke en metode betyr å kunne følge en bestemt vei mot et mål og for å kunne gi svar på problemstillingen. Metodelæren er det som hjelper en å treffe hensiktsmessige valg, og gir oversikt over alternative fremgangsmåter og konsekvenser av å velge de enkelte alternativene. Gjennom metodelæren dras det nytte av tidligere forskeres erfaringer, og i den samfunnsvitenskapelige metodelæren finnes det et skille mellom kvalitative og kvantitative metoder (Johannessen, Tufte, & Christoffersen, 2016, s. 25 og 27).

Som nevnt er det to hovedtyper som skiller den samfunnsvitenskapelige metodelæren. Johannessen, Tufte, & Christoffersen (2016, s. 7) forteller at kvalitativ metode er særlig hensiktsmessig hvis vi skal undersøke fenomener som vi ikke kjenner særlig godt, og som det er forsket lite på, og når vi undersøker fenomener vi ønsker å forstå mer fyldigere. Det kan være metoder som intervju, observasjon, klasseromforskning osv. Kvantitative metoder er forskningsmetoder som befatter seg med tall og det som er målbart (kvantifiserbart). Det kan være spørreundersøkelser eller survey, eller ulike typer eksperimentelt design osv. (Bergsland & Jæger, 2014, s.68). De er to ulike metoder som brukes for å analysere og registrere data.

På bildet under her har jeg laget meg en modell som jeg har valgt å kalle «Strategi modellen».

Det er en modell jeg lagde for å trinnvis vise strategien jeg blir å gå frem med i min bachelor oppgave. Videre i dette kapitlet kommer jeg til å henvende meg til modellen ved å bruke navnet «Strategi modellen». Som vist i modellen bruker jeg ordet barnesamtale for intervju. Jeg mener det gir et godt grunnlag for valg av metode. Hvor jeg tenker at barns tanker det er noe som ikke kan måles på noe vis. Derfor ble en kvantitativ metode ikke relevant for min forskning. Barn er unike individer med sine egne tanker og meninger. Dette er også i tråd med argumentet: Den aktuelle metoden vi velger å bruke har en formening, om at den kommer til å gi oss gode data og belyse vår problemstilling på en faglig interessant måte (Dalland, 2012, s. 111). Siden jeg undersøker barns tanker falt det naturlig inn for meg å ha barnesamtaler. Det er i tillegg relevant for barnehageprofesjonen, ved at jeg som kommende barnehagelærer utvikler meg innenfor feltet jeg har valgt, og får en bredere kunnskap om temaet jeg undersøkte i min oppgave. Metoden bidrar til at jeg i min rolle som intervjuer blir enda mer tryggere og en lyttende voksen ovenfor barna.

Før jeg skulle ha samtaler med barna hadde jeg et kritisk blikk på omfanget. På forhånd vet jeg at barn er impulsive og derfor kan slike intervjuer variere ifra dag til dag, og være situasjons påvirket. Derfor er det innsamlede materialet slik som det er. Jeg gjennomførte intervjuene uken før påske. Og er bevist på at jeg helt sikkert hadde fått noen andre svar en annen tilfeldig dag.

Informant utvalg

Barna jeg har intervjuet er storbarn i en alder av fem år. For å anonymisere informantene har jeg valgt å bruke fiktive navn: Lise, Josefine, Kristina og Mathea.

I en slik undersøkelse er det tilgang til et bredt utvalg av informanter. Eide & Winger (2003, s. 66) forteller at når man er opptatt av kvalitative data, velger man informanter ut fra et breddeperspektiv, det vil si informanter som representerer ulike erfaringer, opplevelser og oppfatninger. Man er ute etter informasjon som belyser et tema fra flere vinklinger

Gjennom tredje års praksisen min ble jeg kjent med flere barnehagelærere og mange storbarn. Samtidig ble jeg kjent med foreldrene til disse barna. Av erfaring forstod jeg at denne barnehagen ofte har kunst og håndverk aktiviteter. Men jeg erfarte at det var mest på inneområdet. Derfor ønsket jeg å finne ut av «barns tanker om kunst og håndverk i uteområdet» her.

Målet mitt er å gi barna muligheter til å fortelle om sine tanker og erfaringer fra hverdagslivet i barnehagen. Noen barn er mer glad i å snakke enn andre. Men selv om et barn har godt utviklet talespråk, er det ikke en selvfølge at de er vant til å fortelle og sette ord på tankene sine (Eide & Winger, 2003, s.66). I mine tanker tror jeg at de fleste barn har lyst til å delta i intervju, men at situasjonen og spørsmålene må tilpasses barnets forutsetninger. Jeg valgte å gjennomføre barnesamtaler med barn som har til kjenning til meg ifra før. I håp om at intervjusituasjonen kunne føles tryggere for barna.

På intervjuene valgte jeg at to og to barn skulle få være sammen under barnesamtalen. Grunnen til det er fordi jeg selv som barn husker den trygghets følelsen, av å få være flere sammen. Jeg tenkte meg det kunne gå forskjellige veier med å gjøre det valget. Noen barn kan bli lettere påvirket av hva det andre barnet sier. Slik at de kanskje ikke klarer å sette sine egne ord på tankene sine, eller blir forstyrret. Men igjen kan det være positivt å få være flere sammen og de kan gi inspirasjon til hverandre, som hjelper dem til å fortelle.

For å få informanter skrev jeg en e-post til pedagogisk leder på storbarn, om hun kunne formidle videre til barna om de kunne tenkt seg å stille til intervju. I e-posten forklarte jeg hvor mange barn som kunne få delta, og gjerne at det var barn som hadde interesse for kunst og håndverk. Pedagogisk leder svarte at velkommen skulle jeg være, og hun skulle høre med barna. Siden jeg har valgt barnesamtale måtte jeg ha samtykke fra barna og foreldrene. Derfor la jeg med samtykkeskjema i e-posten som pedagogisk leder formildet videre til foreldrene til barna. Foreldrene måtte bekrefte med et kryss at barnet deres fikk delta. Samtykkeskjemaet som ble brukt ligger som vedlegg #1

Intervju og intervjuguide

På forhånd før intervjuene har jeg laget en intervjuguide (vedlegg #2). Den tar utgangspunkt i noe teori som knyttes til kunst og håndverk området. Spørsmålene som ble stilt var åpne slik at både barna og jeg som intervjuer skulle kunne føle seg fri til å komme med innspill (Eide & Winger, 2003, s.88). Grunnen til det var for å beholde en balansegang mellom å ivareta barnas innspill samtidig holde fast ved temaet for intervjuet. Spørsmålene var formulert slik at barna skulle kunne forstå dem, og relatere seg til det aktuelle temaet. Når jeg lagde intervjuguiden hadde jeg stort fokus på hvordan jeg skulle stille spørsmålene. For som Eide & Winger (2003, s. 79) sier bør man reflektere over hvordan man stiller spørsmålene i intervju med barn, slik at barna ikke føler det som en eksaminasjon som de må svare riktig på. Jeg fulgte derfor teorien deres om å relatere spørsmålene til barnet. Med å stille spørsmål for eksempel: «Hva mener du?», «Hva synes du?», «Hva tror du?». Det er en måte å spørre på som indikerer at det ikke er noe fasitsvar, men at det er bare barnet selv som vet svaret (Eide & Winger, 2003, s.78).

Intervjuene ble holdt på et avgrenset rom i barnehagen deres. Hvor barna tidligere har hatt samtaler og derfor har erfaring med det. Jeg valgte å kunne sitte i ro inne på rommet for å kunne være uforstyrret og sammen med informantene. Jeg var inne på tanken å bruke ute miljøet i barnehagen for å gjennomføre intervjuene. Siden det er det naturlige miljøet hvor kunst og håndverk aktivitetene skulle ha foregått.

Eide & Winger (2003, s.87) forteller det viktigste er å kunne konsentrere seg om innholdet i intervjuet. Siden jeg hadde med meg skribent falt valget mitt på å gjennomføre inne. Fordi jeg følte meg mer trygg på at jeg, barna og skribenten min ville klare å konsentrere seg da. Da ble heller fokuset mitt å tenke gjennom hvilket forhold og erfaring barna hadde til det valgte rommet. Rommet ble gjort klart før barna kom inn til intervju. Det ble tatt bort flere ting som

eksempel: Brettspill og tegnesaker. Det var for at barna ikke skulle bli distraheret av tingene. Også ønsket jeg å gjøre det til en hyggelig atmosfære for oss alle sammen. Derfor lagde jeg til saft og kjeks til barna som stilte som informant i intervjuene mine.

Gjennomføringen av intervju med de to første barna gikk greit der kommunikasjonen var god. Det ene barnet gjorde godt rede for sine tanker og meninger. Det andre barnet var ikke like interessert i å svare på spørsmålene, hun var mer opptatt av det andre barnet i starten. Etter vi fikk snakket mer løsnet det litt opp og samspeillet mellom meg og begge informantene fungerte bra. Jeg fikk på det intervjuet ikke så gode og utfyllende svar som jeg håpet på. Det ble noe kortfattet. Det kunne vært fordi det ene barnet ikke helt klarte å sette ord på sine tanker og meninger. På det andre intervjuet gikk det mer etter planen. Kommunikasjon var like god, men jeg fikk samlet mer detaljerte og relevante svar. Det var nyttig å gjennomføre flere intervjuer. Barna hadde forskjellige tanker og erfaringer, som kom frem i svarene deres.

I intervjuene var min rolle å være en trygg voksen og aktiv lytter, som fulgte opp barnas svar og eventuelle nye spørsmål. Jeg forklarte til dem hvis noe var uklart, og svarte på spørsmål de også kom med. Under intervjuene var det nyttig å ha med medstudent som transkriberer, slik at jeg kunne konsentrere meg om barna og intervjuet. I rollen min så jeg på barna som viktige personer som er i stand til å gi uttrykk for tankene sine, og som det er verdt å lytte til. Intervjuene ble avsluttet ved å takke og rose barna og fortelle dem at de hadde gjort en god innsats.

Metodekritikk og analyse

Innenfor alle metoder er det viktig å være kritisk og reflektere over egen metode og egne innsamlingsstrategier, da ingen metoder er feilfrie (Jæger & Dahl Bergsland, 2014, s. 80). For evaluering av det metodiske arbeidet brukes begrepene reliabilitet, validitet og generalisering. Reliabilitet kan i kvalitative studier knyttes til spørsmålet om troverdighet, om forskningen utføres på en tillitvekkende måte, om hvor pålitelig datamaterialet er, hvordan det samles inn, og hvordan det bearbeides, analyseres og tolkes (Jæger & Dahl Bergsland, 2014, s. 80). Som nevnt litt tidligere under informantutvalg har jeg tenkt kritisk og reflektert flere plasser. I tankene mine når jeg valgte intervjuer med barn så var jeg klar over at jeg kom til å få situasjonsbetinget besvarelser. Med det mener jeg at barna sine svar kunne vært annerledes hvis jeg hadde intervjuet en tilfeldig annen dag. Eksempelvis intervjuet jeg en uke før påske, som kan relateres til hvorfor noen av svarene til barna handler om påske. Men det innsamlede datamaterialet er fremdeles troverdig og pålitelig.

Som nevnt tidligere var jeg kritisk til hvordan jeg skulle løse intervju situasjonene. På intervjuene valgte jeg at to og to barn skulle få være sammen under barnesamtalen. Grunnen til det var fordi jeg selv som barn husket den trygghets følelsen, av å få være flere sammen. Jeg tenkte meg det kunne gå forskjellige veier med å gjøre det valget. At det kunne være både positivt hvor barna støttet hverandre, eller negativt med at de kunne bli forstyrret.

Som fortalt var jeg inne på tanken å bruke ute miljøet i barnehagen for å gjennomføre intervjuene. Siden det er det naturlige miljøet hvor kunst og håndverk aktivitetene skulle ha foregått. Men som vist i avsnittet om informantutvalg var jeg reflektert og valgte å gjennomføre intervjuene inne. Før jeg hadde analysert datamaterialet var jeg kritisk, for jeg vurderte om jeg kunne fått mer utdypende svar ifra barna hvis jeg hadde gjort det i uteområdet. Men etter analysen så jeg hvor utdypende og gode svar jeg hadde fått ifra barna.

Validitet handler om hvor godt eller relevant dataene representerer fenomenet som skal undersøkes, og i hvilken grad resultatene er gyldig for det utvalget og det fenomenet som er undersøkt. Validitet kan knyttes til bekreftbarhet og kvaliteten av tolkingen (Jæger & Dahl Bergsland, 2014, s. 80). Jeg som studerer med fordypning i kunst og håndverk har en nærhet til feltet jeg ønsket å undersøke. Uteområdet, kunst og håndverk er noe jeg selv er genuint interessert i. Det bidrar til å sikre validitet i og med at jeg kan hindre misforståelser. Og sikre at data jeg samler inn, er relevant for de spørsmålene jeg vil ha svar på.

Generalisering handler om overførbarhet. Selv om tolkningene er basert på en enkelt undersøkelse, kan den også gjelde i andre sammenhenger. Det kan bety å løfte fram en praksis og presentere en forskningstekst som kan fungere som et tankeredskap for andre barnehager og bidra til å kunne forbedre praksis i neste omgang (Jæger & Dahl Bergsland, 2014, s. 80). Som i min forskning ser jeg at temaet er veldig relevant for barnehager. Den kan bidra til at barnehage ansatte ser nye muligheter med kunst, kultur og kreativitet fagområdet. Jeg som kommende barnehagelærer har stort utbytte av forskningen min selv, og kan bringe det inn i barnehager som et tankeredskap. For jeg sitter tross alt på mye kunnskap om området, og kan bidra til å forbedre praksis akkurat her. Samtidig er jeg reflektert og kritisk fordi som barnehagelærer er man aldri ferdig utlært, så jeg har mye kunnskap å tilegne meg videre i barnehageprofesjonen.

Johannessen, Tufte, & Christoffersen (2016, s. 160) forteller å analysere er å dele opp i biter eller elementer. Hvor forskeren sitt mål er å undersøke å avdekke et budskap eller en mening, og finne et mønster i datamaterialet. Når dataen er analysert, trekkes en konklusjon som skal besvare problemstillingen. Som vist i «strategi modellen» viser jeg en oversikt over hvordan

jeg ønsker å gå frem i analysen av datamaterialet. Etter medstudent hadde transkribert intervjuene begynte jeg med «oppdeling fasen» i strategi modellen. Hvor jeg delte datamaterialet opp i biter/elementer. Jeg gjorde det for å avdekke et budskap, mening, og å finne et mønster i datamaterialet. Så gikk jeg videre i strategi modellen til «tematisere fasen». Hvor jeg organiserte data etter tema. For min undersøkelse fant jeg ut at det ble relevant å organisere etter temaene: Kunst og håndverk, skapende prosesser, materialer, tinglig kunst og det kreative utemiljøet. Hensikten var å legge et godt grunnlag for analyse uten å miste viktig informasjon. Som Johannessen, Tufte og Christoffersen (2016, s.161) sier at når vi organiserer data etter tema betyr det at forskeren reduserer, systematiserer og ordner datamaterialet. For å vise hvordan jeg systematiserte analysen min legger jeg den med som vedlegg #3.

På bakgrunn av empirien kom jeg fram til flere temaer som ble relevant for å undersøke og prøve å forstå barns tanker om kunst og håndverk i uteområdet.

1. Hva barna legger i begrepet kunst og håndverk
2. Hvordan kan skapende prosesser tolkes ut ifra barnas svar
3. Materialenes betydning og påvirkning
4. Ting rundt oss har verdi og gir muligheter
5. Det kreative utemiljøet

Avslutningsvis drøfter jeg og opplyser konklusjonen på problemstillingen som er sett i lys av funnene som er gjort.

Etniske retningslinjer

Bergland & Jæger (2014, s. 83) forteller behandlingen av personopplysninger er et viktig aspekt ved forskningsetikk, og det er lovfestet at den enkelte ikke skal bli krenket gjennom behandling av personopplysninger (lov om behandling av personopplysninger, 2012, § 1). De presenterer også tre hovedprinsipper som kan knyttes opp til diskusjonen om forskerens etiske ansvar som også NESH (Den nasjonale forskningsetiske komite for samfunnsvitenskap og humaniora) formulerer. Prinsippene er: Informert samtykke, konfidensialitet og konsekvenser (Bergland & Jæger, 2014, s. 83).

Informert samtykke innebærer at informantene informeres om undersøkelsens overordnede mål og at deltagelsen er helt frivillig, man kan trekke seg når som helst. Jeg ordnet et

informasjonsskriv til pedagogisk leder hvor det kom fram hva jeg skulle gjøre i barnehagen, og hva informantene skulle være med på. På denne måten kunne pedagogisk leder forteller barna hva det innebar å delta på en samtale med meg. Jeg sendte også ut et samtykkeskjema slik at foreldrene til barna fikk kjennskap til formålet med undersøkelsen, og ved å krysse av ga de samtykke til at barnet deres fikk delta. Barna selv måtte også gi muntlig samtykke for å delta i undersøkelsen. Slikt fikk jeg samtykke fra informantene som jeg ønsket å intervju.

Konfidensialitet handler om å ikke offentliggjøre personlige data som kan avsløre deltakernes identitet. Som i min bacheloroppgave blir alle informanter anonymisert. Jeg tar heller ikke med for mye personlig informasjon om de individuelle deltakende barna i vurderingene. På forhånd sendte jeg ut samtykkeskjema til foreldrene slik at de også var beviste på anonymiseringen

Konsekvenser omhandler fordeler og ulemper deltakerne forventer av å delta i studentens prosjekt. En av fordelene med å delta i min forskning er at barna selv får sette ord og tanker, på sine meninger om det aktuelle temaet for barnehagevirksomheten. En av ulempene kan være anonymiseringen. Jeg tenker at å få være med i et slikt forskningsprosjekt kan ha både glede og stolthet over seg. Både ifra foreldrene perspektivet og barneperspektivet. Jeg tror derfor anonymiseringen kan oppleves noe kjedelig.

Presentasjon av funn og drøfting

Hvilke tanker har barn om kunst og håndverk i uteområdet?

I denne delen skal jeg ta utgangspunkt i temaene jeg presenterte under analysearbeid. Jeg starter med å presentere funn med søkelys på barnas svar om hvert tema, etterfulgt av en drøfting knyttet opp mot egne tanker, erfaringer og teori. Avslutningsvis tar jeg for meg en avsluttende drøfting og konklusjon av problemstillingen i lys av funnene og teoriene jeg har brukt. Temaene som er nevnt i metodedelen:

1. Hva barna legger i begrepet kunst og håndverk
2. Hvordan kan skapende prosesser tolkes ut ifra barnas svar
3. Materialenes betydning og påvirkning
4. Ting rundt oss har verdi og gir muligheter
5. Det kreative utemiljøet

1. Hva barna legger i begrepet kunst og håndverk

Barna hadde veldig like tanker om begrepet kunst og håndverk. Det første spørsmålet jeg stilte var: Kan du hjelpe meg med å fortelle hva kunst og håndverk er? To av barna klarte å sette ord på hva de trodde begrepet betyr. Det ene barnet svarte: «Det er å lage ting, skrive, penn og tusjer», mens et annet barn svarte: «Lager tinger». De to andre barna klarte ikke å sette konkret ord på det første spørsmålet om hva kunst og håndverk er. Men allerede på neste spørsmål viste de hva de mener er kunst og håndverk. Det ene barnet kunne svare: «Holde på med påskekylling» og det andre barnet svarte: «Vi kan lage bokstaver med blader».

For å få barna til å sette mere ord på hva kunst og håndverk kan være spurte jeg dem spørsmålet: Hvis du kunne bestemme, hva ville du holdt på med når barnehagen har kunst og håndverk aktiviteter, og hvor? Da kom det mange forskjellige svar fra alle barna. Lise svarte: Da har jeg lyst til å tegne et badebasseng ute, med sklie som går rundt og rundt i vannet». Josefina svarte at da ville hun: «lage påskekyllinger». Mathea svarte: «Lage sminke, med pinner og julelys» og «holde på med kunst og håndverk ute».

I spørsmålene jeg stilte inneholdt flere av dem begrepet kunst og håndverk. Barna hadde mange svar på hva de kunne tenkt seg å gjøre når det var snakk om kunst og håndverk. Uten å spørre om det var mange av svarene relatert til aktiviteter i uteområdet. Noen av svarene jeg fikk var at barna ønsket å: Lage bilder i snøen, tegne og male. De snakket også om å bygge en stor påskekylling, en stor hytte, et høyt legotårn, lage snømann, lage enhjørning i snøen og forme bokstaver med blader. Det kom mange ideer på hva de hadde lyst å gjøre. Noen større enn andre og med forskjellige materialer.

Det ene barnet nevnte å lage Leo's lekeland med store rør, som de kunne bruke til sklie. Og fortalte vi kunne finne det der noen bygde et stort hus. De hadde mange ideer som var like, men fremdeles forskjellig. Det ene barnet ville lage en kjempestor hytte mens et annet barn ville lage en hytte til barna. Felles for alle barna var at de ville lage dyr. Både katt, hund, hest, enhjørning og påskekyllinger var ønskelig å lage.

Drøfting

Med utgangspunkt i det barna forteller meg, opplever jeg dem som reflekterte. Et spørsmål jeg stilte var om begrepet kunst og håndverk. To av barna kunne konkret svare på selve begrepet. Mens hva kunst og håndverk er kom likevel godt frem i svarene til de andre. En

forklaring på det kan være som Eide & Winger (2013, s. 66) forteller at noen barn er mer glad i å snakke enn andre. Men selv om et barn har godt utviklet talespråk, er det ikke en selvfølge at de er vant til å fortelle og sette ord på tankene sine. Jeg tror også at en grunn til det kan være at fra barna sitt syn er ikke fagbegrepet relevant. Og som Moe (2018, s. 84) sier kan kunstbegrepet oppleves problematisk med tanke på at spennet er stort når det gjelder evnen til å beskrive og artikulere kunstbegrepet.

I barnas svar kommer det godt frem hva de mener kunst og håndverk er. Dem forteller og forklarer at det er å lage noe/ting. Som presentert tidligere i teori delen kan kunsten betegnes og beskrives på mange ulike måter, og det gjør den i svarene til barna også. I svarene kan vi lese at de bruker forskjellige materialer eller ting, og ulike redskaper når de holder på med kunst og håndverk. Med at barna kunne fortelle og nevne mange ting knyttet til kunst og håndverk, viser som Moe (2018, s. 79) forteller at faget har en stor bredde og omfatter både håndverk, design, kunst osv.

Vi kan tolke det og forstå det som at barna mener kunst og håndverk det er en produksjonsmetode hvor vi hovedsakelig benytter hendene og enkle verktøy for å produsere noe, ofte gjenstander. Samtidig som de viser at materialer har en stor plass innen begrepet. I historien til kunsten og det kunstneriske uttrykket forteller Moe (2018, s. 85) at det alltid har vært preget av de materialer, redskaper og teknikker som har vært tilgjengelig til enhver tid. I barnehager er det også begrenset hvilke materialer, redskaper og teknikker som er tilgjengelig for barna. Men det er tydelig at kunst og håndverk i barnas tanker også handler om materialer, redskaper og ulike teknikker. I svarene til barna finner vi variasjoner, som kan bekrefter teorien på at faget har stor bredde.

I analysen min ser jeg at barna har nokk hatt ulike møter og oppfatninger med materialer, redskaper og teknikker. Men at drivkraften handler om hva barna finner interessant. Bråten & Kvalbein (2014, s. 63) skriver også om at kunstbegrepet er blitt såpass stort at det meste kan passe inn i den store sekken. De setter også ord på hva kunst kan være, både uttrykk, avbildning, en form eller en prosess. I besvarelsene til barna tolker jeg det også som at kunst kan handle om uttrykk, avbildning, en form eller en prosess. Det å få fortelle hva barna selv har lyst til er en måte å uttrykke seg på. Men det finnes flere viktige deler av barns uttrykksmangfold.

Med bakgrunn i datamaterialet oppfatter jeg at kunst og håndverk kan være et uttrykk, med at det inviterer til lekverden for barna. De fortalte at de ønsket å lage både hytter, sminke, klatrepark, et hus til barna, hunder, katter etc. Jeg kan forstå og ser helt klart sammenhengen i

hvordan kunst og håndverk for barn kan være lek. Fordi å leke er en måte å være på, en måte å dele opplevelser og skape noe sammen på. De uttrykker og lever leken, de opplever leken, uten å tenke på hvorfor de leker, eller hva de kan lære (Guss, 2001, i Øksnes & Rasmussen, 2017, s. 111). Hvis jeg ser oppgaven med et «voksent syn» ville et uttrykk for meg være å lage noe som gir en følelse. Mens for barna tolker jeg at det gir følelsen av lek, derfor vil jeg si kunst og håndverk for barn kan ses i sammenheng med lek.

Jeg tolker barns tanker kan være å beskrive kunst som avbildning, med at de nevner å lage bilder i snøen, tegne, male og lage flere typer dyr. Grunnen til det er fordi jeg oppfatter at når barna nevner konkrete ting av hva de vil lage. Har de en synlig virkelighet eller tenkte visuelle forestillinger av hva det skal være. Som bekrefter at for dem som individ er faget kunst og håndverk et sanseinntrykk, hvor de i avbildning gir gjengivelser eller etterlikninger. Her er det også bare fantasien som setter grenser.

Videre i analysen min finner jeg at barns tanker favner mye om form. Form er skikkelse, den ytre avgrensingen av et objekt. Av erfaring har jeg lært at barn lærer gjennom erfaringer at former har ulike størrelser, og at ulike former har forskjellige egenskaper. Det ene barnet som ville lage påskekylling fortalte konkret at hvis hun skulle gjøre det ute, så kunne hun bygge en stor påskekylling. Det viser at kunst og håndverk i uteområdet har innvirkning for aktivitetene. Vi kan også tenke oss at barn i møte med tredimensjonale materialer i uteområdet, tenker større. Det vil jeg si er helt naturlig med tanke på at uteområdet har fysisk plass til større ting enn inne området.

Jeg som «voksen» tenker og at kunst og håndverk i uteområdet gir større plass, og det faller naturlig for meg å tenke på form når jeg holder på med kunst og håndverk aktiviteter. Som nevnt tidligere kan barn se kunst og håndverk som lek. Jeg tror når vi snakker om form kan det også knyttes til lek. Av erfaring har jeg lært at formen på en gjenstand er noe av det første et barn kjenner igjen, og som hjelper det til å skille for eksempel en leke fra en annen. Sammenhengene jeg ser her er at barna har funnet ut av formens egenskap. Samtidig som de tar i bruk areal egenskapene til uteområdet. Og da kan kunst og håndverk i uteområdet bestå av store eller høye former.

Det ene barnet nevnte to ganger i samtalen at å lage ting det kan ta lang tid. Hun fortalte når de lagde påskepynt på avdeling så brukte de en time. Det tolker jeg som et eksempel på barnet sine tanker på det vi kaller prosess. For å gå nærmere inn på prosess og skapende prosess har jeg valgt å ha et eget avsnitt om det, som jeg kommer inn på nå.

2. Hvordan kan skapende prosesser tolkes ut ifra barnas svar

Under intervjuet med barna var det ingen spørsmål som var rettet konkret til det vi kaller skapende prosesser. Når jeg satt meg ned og begynte å analysere materialet, fant jeg sammenhenger i barnas svar som kunne knyttes til skapende prosesser. Derfor har jeg valgt å ha en egen avhandling om temaet. I skapende prosesser kan vi se hvilke uttrykk barna gir eller får for fenomenet som utspiller seg. I min undersøkelse handler det om barna som de skapende personene, i møte med materialer og muligheter i det beste miljøet som er utemiljøet. Når jeg hadde samtale med barna om kunst og håndverk i uteområdet kom det, som nevnt i kapitlet ovenfor flere forskjellige svar. Mathea fortalte at hun ville lage et stort hus med store stokker, men at det ville tatt lang tid. Samme barn nevnte at hun på førskoleklubben bruker å lage litt forskjellig. Og at en dag hadde de laget påskepynt å da brukte de en time.

To av barna snakket om å lage påskepynt, som var det de holdt på med inne på avdelingen nå. Josefine snakket om å lage en stor påskekylling ute. Kristina fortalte at hun ville lage sminke i uteområdet, kanskje en sminkesalong. På vinteren nevnte Kristina at hun ønsket å lage en enhjørning som de kunne ri på. Videre fortalte Lisa at hun ville male barnehagen rosa. Og noen ville bygge et lego tårn høyere enn barnehagen.

Drøfting

Bråten & Kvalbein (2014, s. 144) Forteller at den skapende prosessen skjer i møtet mellom en ting og en skapende person i et bestemt miljø.

Som nevnt lengre opp var det et barn som fortalte litt om at ting kan ta tid. I intervjuet var det ingen andre svar hvor vi kom inn på det tidsperspektivet rundt aktivitetene. Jeg mener som Bråten & Kvalbein sier hvis vi ønsker gode skapende prosesser hos barna er det viktig at arbeidet finner klangbunn i den enkelte (Bråten & Kvalbein, 2014, s. 145).

At et barn kan tenke at ting tar lang tid er forståelig. Men det betyr ikke at barnet ikke liker å holde på med aktiviteten, tvert imot. Jeg opplevde alle barna som interessert i tema, og at noen temaer er mer spennende enn andre finner jeg naturlig. Det er flere faktorer som spiller inn. Jeg har erfart og lært at når barn er i en aktivitet som blir for langdrygt kan de miste fokuset og bli slitne. Hvor og når på dagen aktiviteten er lagt utgjør også hvordan aktiviteten

oppleves for barn. Eksempelvis om det var før lunsj kan det være at barnet begynte å bli sulten.

Jeg ser som Moe (2018, s. 116) forteller at barns kunstmøter kan sammenlignes med det å være i en skapende prosess, i den forstand at dette møtet forhåpentligvis vil gi barna impulser og inspirasjon. Som kan knyttes opp mot funnene i datamaterialet mitt. Hvor to av barna fremdeles hadde lyst å holde på med å lage påskekyllinger. Og det ene barnet tok påskekylling impulsen sin med seg videre. Brakte den inn i samtalen vår om kunst og håndverk i uteområdet, og gjorde det om til at påskekyllingen i uteområdet skulle være stor.

I mitt datamateriale tolker jeg at kunst og håndverk aktiviteter i uteområdet gir barn impulser og inspirasjon som Moe forteller. De uttrykker i svarene sine hva de finner interesse i, som viser til som Bråten & Kvalbein hevder om viktigheten med at arbeidet finner klangbunn i den enkelte. Med utgangspunkt i datamaterialet tolker jeg den skapende prosessen hos barna i møte med ting i uteområdet som lekende utforskning og ideutvikling.

Fra barnas svar kan vi se at prosesser i uteområdet er situasjons betinget og årstid påvirket. Det er tydelig at barna har forskjellige interesser, de forteller om ting som gir mening for dem. Hvor de kommer med ider til hva de kunne tenkt seg å gjøre. Som nevnt tolker jeg barns tanker om kunst og håndverk som både ideutvikling og lekende utforskning. De forteller at de vil bygge hus og lage sminke i uteområdet. Samtidig er det vekt på praktiske og teknisk arbeid. Eksempel med barnet som nevnte å bygge enhjørninger til å ri på når det er vinter. Da tenker jeg at barnet hadde nokk sett for seg snøen som kan formes. Og det praktiske og tekniske arbeidet med å skulle bygge et tårn av lego som var like høyt eller høyere enn barnehagen. Da kan vi tenke oss at barnet har erfart at lego har god byggekvalitet.

Fra svarene jeg fikk ifra barna ser jeg noen gir mer uttrykk for å leke, mens andre gir uttrykk for opplevelser, undring eller uttrykk. Vi kan tenke oss at skapende prosesser i uteområdet med tema kunst og håndverk virker spennende, gir muligheter og er morsomt for barna.

3. Materialenes betydning og påvirkning

I samtalen med barna kunne de nevne mange forskjellige materialer. Det ene spørsmålet jeg stilte var: «Når jeg tenker på kunst og håndverk så tenker jeg på å kunne lage ting med materialer.

materialer som papp, papir, metall, steiner, blader og ting man finner ute i naturen. Hva tenker

du?» Når jeg utformet spørsmålet valgte jeg å nevne noen materialer fordi jeg tenkte det kunne gi inspirasjon og ideer. Med å gi eksempler på hva materialer kan være viser jeg også mine tanker, som jeg tenker kan bidra til at barna deler sine tanker mer.

På spørsmålet svarte det ene barnet ingenting der. Når jeg senere spurte spørsmålet om: I uteområdet finner vi mange materialer. Hvilke materialer kan vi bygge, leke og utforske med ute i naturen? Da kunne Lise fortelle: «Planka, gamle saker som har blitt ødelagt, bruke flasker som er tomme, plastikk materialer». Videre i noen spørsmål kom det flere materialer frem fra barnet. Hun nevnte hun ville «male barnehagen rosa.» Og at vi kunne «smelte kritt og tømme det på snøen og da blir den rosa».

Josefine nevnte ingen konkrete materialer. Hun fortalte senere i andre spørsmål at hun ønsket å lage påskekylling og å lage katter, hund eller en hytte for barna.

Det samme gjeldte for Mathea som ikke konkret svarte på det første material spørsmålet. Hun hadde allerede i første spørsmål nevnt «Nål og tråd» som de brukte på førskoleklubben. Videre i samtalen viste Mathea en stor kunnskapssekk med ord på materialer. Hun nevnte julelys, pinner, tre, store rør, store stokker og tegne i snøen.

Kristina kunne fortelle at «vi kan lage bokstaver med det», senere i samtalen viste det seg at hun mente å lage bokstaver med høstbladene. For på spørsmålet om materialer i uteområdet svarte hun «Blader». Det var en aktivitet vi gjorde når jeg var i praksis der. Hun hadde flere ideer på hva hun skulle gjøre med materialene hun nevnte. Vi kunne: «Sage trær og lage knerten». Hun snakket også om at hun ønsket å «Lage noe med lys» og «Tegne i snøen».

Drøfting

I besvarelsen til barna nevner de mange forskjellige materialer. Planker, plastikk, smeltet kritt, snø, trær, pinner osv. Som er kategorier innenfor både natur – og gjenbruksmaterialer. Moe (2018, s. 181) forteller at materialer er grunnleggende i all virksomhet i kunst og håndverksfaget. Det kan vi se og bekrefte er også grunnleggende i barnas tanker. I det innsamlede datamaterialet kommer det frem hvordan barna skulle bruke de forskjellige materialene til å lage ulike ting. Jeg knytter det opp til teorien til Waterhouse (2013, s. 35) som er opptatt av hvordan egenskapene og kvalitetene ved materialene påvirker oss.

Jeg har vært innom hvordan materialer er sentrale i barns skapende prosesser. Alle disse materialene som barna nevner, skal bli til selve resultatet. Altså produktet. I barnas tanker

finner jeg et fokus på det med å lage et produkt. Men alle produkter inneholder materialer. Eksempel snakket Mathea om på førskoleklubben hadde de brukt nål og tråd til å sy en bamse. Lise snakker om at hun ønsker å lage en tegning av et basseng, og da er vi inne på tegnesaker som materialer. Så har vi Kristina som snakket om hvordan hun skulle bruke bladene til å forme bokstaver. Med at barna nevner ulike materialer til forskjellige aktiviteter, mener jeg det viser til at barna er reflekterte og tenker over egenskaper til materialer.

Lise fortalte at vi kunne smelte kritt for å male på snøen slik at den ble rosa. Her viser barnet at smeltet kritt har en spesiell egenskap. Med materialet kritt kan hun selv velge fargen som skulle være rosa. Og krittet kan bli formbart med å smelte det om til en annen form. Barnet har nokk erfart at kritt er vanskelig materiale å skulle bruke for å male, eller sette farge. Så her blir krittet mer lik maling i form. Som er et materiale hun har erfaring med når hun skal male.

Det viser til hvordan materialer har forskjellig betydning. Og hvordan egenskaper og kvalitetene til hvert materiale påvirker barna. Når det ene barnet ville lage Leos lekeland, tenkte hun at vi kunne bruke store rør til å lage sklier. Her tror jeg barnet har sett for seg skliene som er på Leos lekeland, for de er også laget av plastikkør. Som viser til at barnet er reflektert og ser egenskapen for plastrør. Men jeg lurte på hvor hun tenkte vi kunne få tak i så store rør? Hun fortalte at hvis noen bygger et stort hus så kanskje de hadde. Her er barnet inne på det vi kaller gjenbruksmaterialer, eller ting. I svarene til barna var det flere svar som kunne kategoriseres under «ting». Derfor ønsker jeg å ha et eget avsnitt nå hvor jeg skal gå nærmere innpå det.

4. Tingene rundt oss har verdi og gir muligheter

Når jeg var ferdig å analysere og tematisere det innsamlete materialet mitt, oppdaget jeg at barnas svar inneholdt mye om ting vi har rundt oss. Det var flere av barna som hadde nevnt ting de kunne finne rundt seg og i naturen. For meg ble det naturlig å skrive om disse funnene og se nærmere på det. På forhånd tenkte jeg at barna kom til å nevne noe om materialer. Når barna snakket om hva kunst og håndverk er og hva de ønsket å gjøre i uteområdet kom det frem det vi kaller «ting». Lise fortalte at hun ønsket å bruke legoklosser til å bygge et tårn som var like høyt eller høyere enn barnehagen. Når jeg analyserte slo det meg at legoklosser er laget av materialet plast. Det er ikke et materiale i seg selv. Det var også et barn som nevnte at hun ønsket å lage noe med «lys». Mathea fortalte hun ønsket å lage sminke av «julelys og

pinner». Det kom flere eksempler på hvordan ting kunne også brukes. Mathea snakket om at hun ønsket å bruke «store rør» til å lage sklier.

Drøfting

Som nevnt fant jeg i analysen av datamaterialet hvor tydelig det kom frem at barn lager kunst og holder på med håndverk gjennom ting. I svarene ser jeg hvordan ting kunne bli materialer, og hvordan barna så ting på nytt og var bevisst på formen. Bråten & Kvalbein (2014) skriver om hvordan tingene rundt oss har verdi og gir muligheter. Og når ting blir materialer, ser vi dem på nytt og blir bevisst på former, materialkvalitet, historier og minner. Det er en tankegang jeg mener barna også har.

Eksempel fortalte det ene barnet at hun ville bruke julelys og pinner til å lage sminke. Mine tanker her er at kanskje barnet forbinder julelys med mange farger. Fordi pærene i julelyset kan ha mange forskjellige farger. Og derfor så hun muligheten å bruke det på nytt for å lage sminke. Når barnet nevner julelys og pinner tenker jeg på det som vi kaller tinglig kunst. Bråten & Kvalbein (2014, s. 63) forteller at tinglig kunst kan være deler av ting, rester av ting eller hele ting. Og at slik kunst er delvis eller helt lagd av ting. I barnas svar finner jeg flere tanker om kunst og håndverk i uteområdet som jeg kan knytte opp til tinglig kunst. Jeg tolker svarene til barna som at i tankene deres ser de også hvordan kunstverkene kan bestå av helt eller delvis lagd av ting.

Med det barna har fortalt meg ser jeg barn som eksperter på å finne materialer og bruke det i kunstverket sitt. Enten det er for å skape lekmuligheter eller utforskning. Som bekrefter at tingene de har rundt seg og kan finne i naturen har verdi og gir muligheter. I barnehagesammenheng kan vi finne mange ferdiglagde materialer som kan brukes videre for å skape tinglig kunst. naturobjekter, deler av maskiner eller andre gjenstander som løsrives fra sin naturlige opprinnelse. Vi kan tenke oss barn ser slike løsninger raskere enn vi «voksne. Eksempel at lego som enten mangler en bit eller aldri lengre blir brukt kan bli kastet. Mens i barns tanker kunne lego brukes til å ta med ut. Og bygge et legotårn som var høyrere eller like høyt som barnehagen. Her setter bare fantasien grenser.

5. Det kreative utemiljøet

Utemiljøet i min undersøkelse er en viktig faktor. Det er i det miljøet jeg ønsker å undersøke barns tanker om kunst og håndverk. På forhånd hadde jeg laget intervju guide som inneholdt

spørsmål som rettet seg mot uteområdet. I samtalen med barna kom det frem mye muligheter som finnes i utemiljøet. I et av de første spørsmålene spurte jeg barna: Hvis du kunne bestemme, hva ville du holdt på med når barnehagen har kunst og håndverk aktiviteter, og hvor? Lise fortalte «Da har jeg lyst til å tegne et badebasseng ute, med sklie som går rundt og rundt i vannet». Hun fortalte også at hun ville «jobbe med det ute og inne». Josefine svarte at hun ville lage påskekyllinger. Mens Kristina svarte «Lage noe med lys».

På neste spørsmål spurte jeg barna om: Hvordan hadde det vært mulig å holde på med kunst og håndverk aktiviteter ute i barnehagen? Lise svarte «Ja», på det spørsmålet. Josefine fortalte «Ja, lage katter og hunder og lage huset til barna». Kristina sa «Sage trær» og «vi kunne lage knerten». Mathea fortalte at man kan «Lage bilder og lage hund, hest eller knerten med pinner».

I avsnittene om «materialer» og «tingene rundt oss har verdi og gir muligheter» kan vi lese at barna snakket om flere typer materialer og ting. Når jeg stilte spørsmål om hvor barna ville holde på med kunst og håndverk aktiviteter nevnte alle barna aktiviteter som kunne gjennomføres ute. Det kom også frem forskjeller på form og størrelse når vi snakket om uteområdet. Eksempel ville Josefine i starten på intervjuet lage en påskekylling. Når hun fikk spørsmål om hva hun ville gjøre i uteområde fortalte hun at hun ville da lage en stor påskekylling. Mathea nevnte materialer som store stokker fordi hun skulle bygge en stor hytte. Og hun skulle bruke store rør til å lage sklier. Det ble også nevnt å lage Leo lekeland som er en aktivitetspark med mye areal og store installasjoner. Kristina snakket om å sage ned trær for å lage knerten, eller å lage en klatrepark.

Utemiljøet vil alltid være i endring som følge av værphenomener og forskjellige årstider. Et av spørsmålene jeg stilte barna var hvordan tanker de hadde om å lage ting når det er forskjellige årstider. Lise fortalte «Vi kan lage snømann på vinteren». Mathea sa «Lage bilder på høsten, Tegne i snøen og lage enhjørning». Kristina snakket om at da kunne man «Lage et bål, bilder på snøen, på høsten kan vi lage noe av blad og lage svampebob».

I mitt intervju ønsket jeg å stille spørsmål til barna hvor jeg never aktiviteter som jeg selv har gjennomført. Det ene spørsmålet jeg stilte var: En gang på vinteren lagde jeg is former ute som vi hadde farge oppi, også når de ble frosne kunne vi ta å leke med dem! Hvordan tror du det kan være? Lise fortalte «Det har vi gjort før, og det var morsomt». Kristina sa «Kanskje det kunne vært ett flagg» eller «lage diamanter», «det ville vært bra». Mathea svarte «Ja, en vulkan».

Til slutt stilte jeg spørsmålet: Kunne du tenkt deg at de ansatte i barnehagen hadde gitt dere barna mer mulighet til kunstaktiviteter når dere er ute? Lise svarte «Ja», Josefine fortalte ««Ja», «Jeg veit ikke hva jeg vil gjøre, men lage påskekyllingen. En stor påskekylling», Kristina sa «Ja, kanskje», «På vinteren er det kaldt å være ute så da vil jeg heller være inne å holde på med kunst og håndverk». Mathea svarte «Det er bedre å lage kunst og håndverk inne» «Men er bedre å lage ting ute på sommer og våren for da er det varmt».

Drøfting

I boken rom for barnehage skriver Krogstad, Hansen, Høyland & Moser (2013, s. 7) om hvordan de fysiske omgivelsene har betydning for barnehagens kvalitet. At det kan åpne eller legge begrensinger på barnas hverdagsliv. I mine funn ser jeg hvordan uteområdet til barnehager kan være til inspirasjon for kunst og håndverk faget. Moe (2018, s. 184) hevder å jobbe med faget ute gir flere muligheter og mindre begrensninger enn inne. Utemiljøet har mye større plass og gir derfor mulighet til å jobbe i større formater. Det finnes mange flere materialer ute og det gir møter med ulike årstider og værphenomener.

I besvarelsene til barna kommer det tydelig frem at de har samme tanker som Moe i uteområdet. Barna de ser andre muligheter i uteområdet i motsetning til rommene inne. De viser også til at uteområdet har flere typer materialer. Jeg forstår barns tanker om kunst og håndverk i uteområdet som at rommet har mindre begrensninger. Hvordan jeg tolker det er at barna forklarer at de i uteområdet ønsker å lage store ting. Stort lego tårn, stort hus med store stokker osv. Som viser til det Moe også mener at i uteområdet kan vi jobbe i større format. Barna snakker om ulike muligheter som er ved noen av årstidene vi har. Jeg opplever barna som reflekterte med at de kunne forteller om ulike aktiviteter til ulike årstider eller værphenomener. Moe (2018, s. 184) er også opptatt av uteområdene og barns møter med ulike årstider og værphenomener. I barnas svar kan vi tolke det som om høstbladenes magiske fargetransformasjon, og vinterens myke formbare snø gir barna impulser og inspirasjon til å bruke materialene i kunst- og håndverksfaglige aktivitet og lek.

I det ene spørsmålet som handlet om en aktivitet hvor vi lagde is-former. Oppfattet jeg fra alle barna at å gjennomføre slike kunst og håndverk aktiviteter er morsomme og gir inspirasjon til barna. I det siste spørsmålet jeg stilte svarte alle barna ja til at de kunne tenkt seg at de ansatte i barnehagene ga barna mer muligheter for kunstfaglige aktiviteter når de er ute. To av barna kommenterte at det kunne være best å gjøre det på sommeren og våren fordi da er det varmere ute. Jeg tolker det som at barna kom på akkurat der og da når jeg spurte at på vinteren kan vi

ha et kaldt vær. Men det betyr ikke at de barna ikke ønsker å ha kunstfaglige aktiviteter på vinteren. Det viser bare at barna er reflekterte i tankene sine. De hadde tidligere i intervjuet fortalt ider om å kunne lage skulpturer i snøen eller å tegne i snøen.

Avslutning

Hvilke tanker har barn om kunst og håndverk i uteområdet?

For å besvare denne problemstillingen har jeg samlet inn og bearbeidet et avgrenset datamateriale fra noen utvalgte barn. Datainnsamlingen med besvarelsene til barna var av stor verdi. Jeg fikk mye erfaringer og kunnskap om barnas tanker knyttet til tema. Til spørsmålene jeg stilte besvarte barna svært ærlige og på en samvittighets måte som har bidratt til verdifullt materiale i denne bacheloroppgaven. Jeg vil særlig fremheve hvor reflekterte barna som informanter har vært. Jeg mener de viste god kunnskap om temaet jeg undersøkte og hadde klare tanker om hvordan de vil ha det i barnehagehverdagen sin.

For å oppsummere vil jeg understreke at min undersøkelse handler om barna sitt syn. Hvilke tanker barna hadde om kunst og håndverk i uteområdet kom til syne gjennom besvarelsene knyttet til temaene kunst og håndverk, skapende prosesser, materialer, tinglig kunst og det kreative utemiljøet. Barns tanker om kunst og håndverk i uteområdet kan ses som at kunst og håndverk det er når vi lager noe/ting, at det kan være utrykk, avbildning, form og prosess. Både natur- og gjenbruksmaterialer virker å ha stor verdi i barnas tanker for å skape. Og det kommer tydelig frem at materialer og ting har en sentral plass for dem.

De var engasjerte når de snakket og fortalte om det, som kan knyttes til at kunst og håndverk i uteområdet er et interessant, spennende og morsomt tema for dem. I barna sine svar kan vi se at kunstfagene i uteområdet er en skapende virksomhet som inviterer barna til lek, undring og utforskning. Som vi vet svarer oftest barn at de liker best å leke, som må bety de ser på kunst og håndverk i uteområdet som veldig positivt. I barnas tanker oppleves det som et miljø hvor de får utfolde seg med hele kroppen og leke. Kunsten i utemiljøet gir barna inspirasjon og ideer. I barnas tanker viser de at faget ute gir flere muligheter og mindre begrensninger enn inne. Utemiljøet har mye større plass og gir derfor mulighet til å jobbe i større formater. Det finnes mange flere materialer ute og det gir møter med ulike årstider og værphenomener. Med utgangspunkt i funnene og svarene fra barna blir det tydelig at kunst og håndverk i uteområdet er svært kreativt, morsomt, fengelig, attraktivt og ønskelig fra barnas side.

Målet for denne bacheloroppgaven var å finne ut av barns tanker om kunst og håndverk i uteområdet. For å få bredere kunnskap av barnas tanker om temaet, og for å undersøke om barn ønsker at barnehagepersonalet legger mer til rette for tilbud av skapende aktiviteter i uteområdet. I denne bacheloroppgaven har jeg begrunnet valg av teori og metode, gjort rede for funnen mine og drøftet disse i lys av mine tolkninger og den relevante teorien jeg valgte. På bakgrunn av de ulike temaene jeg har belyst og drøftet, og de empiriske funnene jeg har lagt vekt på, kan vi konkludere med at problemstillingen for denne bacheloroppgaven er besvart.

Litteraturliste

Bergsland, M, D & Jæger, H. (2014). *Bacheloroppgaven i barnehagelærerutdanningen*. Cappelen Damm akademisk.

Bråten, I & Kvalbein, Å. (2014). *Ting på nytt: en gjenbruksdidaktikk*. Fagbokforlaget

Dalland, O. (2012). *Metode og oppgaveskriving*. (5. utgave). Oslo

Eide, B, J. & Winger, N. (2003). *Fra barns synsvinkel*. Cappelen Damm Akademisk

Frisch, N. Letnes, M., & Moe, J. (2018). *Boka om kunst og håndverk i barnehagen*.

Universitetsforlaget

Johannesen, A. Tufte, P, A & Christoffersen, L (2016) *Introduksjon til samfunnsvitenskapelig metode*. (5.utg). Abstrakt

Krogstad, A. Hansen, G, K. Høyland, K & Moser, T (2013) *Rom for barnehage*. (2.utg). Fagbokforlaget

Kunnskapsdepartementet. (2017). *Rammeplan for barnehagen: Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver*. Udir. [Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver bokmål \(udir.no\)](http://udir.no)

Moe, J. (Red.). (2018) *Barns møte med kunst og kultur*. Universitetsforlaget

Moe, J. (Red.). (2018) *Kreativitet*. Universitetsforlaget

Moe, J. (Red.). (2018) *Materialer, form og rom – inne og ute*. Universitetsforlaget

Waterhouse, A, L. (2013) *I materialenes verden*. Fagbokforlaget

Øksnes, M. Rasmussen, T, H. (2017) *Lek*. Cappelen Damm Akademisk

Vedlegg #1

DronningMaudsMinne

HØGSKOLE FOR BARNEHAGELÆRERUTDANNING

Vil du la barnet ditt delta i bachelorprosjektet
«[Barns tanker om kunst og håndverk i uteområdet]»?

Dette er et spørsmål til deg/dere om å la barnet ditt/deres delta i et bachelorprosjekt hvor formålet er å undersøke hvilke tanker barn har om kunst og håndverk i uteområdet. Formålet med å undersøke det er for å finne ut om barn kunne tenkt seg mer skapende aktiviteter i uteområdet. I dette skrevet gir jeg deg informasjon om målene for prosjektet og hva deltakelse vil innebære for deg.

Bakgrunn

Jeg selv som person synes kunst og håndverk er et viktig fagområde i barnehager. Det gir muligheter til å leke og lære på en kreativ måte. Hvor man bearbeider inntrykk og følelser i møte med kunst gjennom skapende virksomheter. Selv kan jeg gjerne tenkt meg at det tilrettelegges mer for at kunst kan foregå i uteområdet. En annen grunn til å undersøke kunst og håndverk aktiviteter i uteområdet er med tanke på alle materialene man finner i naturen. Uteområdet gir også barna større rom/ mer areal for å være kreative på.

Formål

Formålet er å samle inn barns tanker om temaet. Grunnen til at jeg har valgt å ha samtaler med barn er for at de selv skal få mulighet til å uttrykke seg om sin egen barnehagehverdag.

Jeg ønsker å finne ut om barn selv kunne tenkt seg å holde på med skapende aktiviteter når de er ute i barnehagene. Problemstillingen som skal brukes i prosjektet etter «Hvilke tanker har barn om kunst og håndverk i uteområdet»

Hvem er ansvarlig for forskningsprosjektet?

Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning er ansvarlig for prosjektet.

Hva innebærer det for deg å delta?

Hvis du velger å la barnet ditt delta i prosjektet, innebærer det at barnet skal få være med på en barnesamtale sammen med meg som intervjuer og en annen student som sekretær for å skrive ned svarene. Intervjuet vil bli gjennomført på en trygg og god måte. Barnesamtalene vil bli gjennomført i barnehagen som barnet går i. Det blir avtalt med barnehagen når og hvilken dag det vil bli gjennomført. Det vil vare ca. 15-45 minutter, alt etter hvor mye barnet har å fortelle om temaet. For å skape hygge og gi barna et inntrykk på hvordan det er å være med på et «møte», vil det bli servert noe drikke og snacks muligheter under barnesamtalen. Samtalen vil bli presenter for barnet som om det er en viktig oppgave jeg holder på med. Og at jeg nå trenger hjelp ifra barnet fordi jeg ikke vet så mye om hva og hvordan kunst og håndverk i uteområdet kan være. Spørreskjemaet inneholder spørsmål som:

- Kan du hjelpe meg med å fortelle hva kunst og håndverk er?
- Hva i barnehagen mener du er kunst og håndverk?
- Når jeg tenker på kunst og håndverk så tenker jeg på å kunne lage ting med materialer. materialer som papp, papir, metall, steiner, blader og ting man finner ute i naturen. Hva tenker du?
- Hvis du kunne bestemme, hva ville du holdt på med når barnehagen har kunst og håndverk aktiviteter? Og hvor
- Hvordan hadde det vært mulig å holde på med kunst og håndverk aktiviteter ute i barnehagen?
- I uteområdet finner vi mange materialer. Hvilke materialer kan vi bygge, leke og utforske med ute i naturen?
- Hva ville du gjort hvis noen i barnehagen hadde sakt at dere skal få være ute i dag å holde på med kunst og håndverk i barnehagen?
- Hva tenker du om kunst og håndverk aktiviteter i uteområdet?

- Hvordan er muligheten til å holde på med kunstaktiviteter som tegning, maling, bygging ute?
- hvordan kan kunst og håndverk aktiviteter være når vi har forskjellige årstider ute? På sommeren, vinteren, høsten og våren
- En gang på vinteren lagde jeg is former ute som vi hadde farge oppi, også når de ble frosne kunne vi ta å leke med dem! Hvordan tror du det kan være?
- Kunne du tenkt deg at de ansatte i barnehagen hadde gitt dere barna mer mulighet til kunstaktiviteter når dere er ute?
- Det er frivillig å delta
Det er frivillig å delta i prosjektet. Hvis du velger å delta, kan du når som helst trekke ditt samtykke fram til prosjektets slutt, uten å oppgi noen grunn.

Hvordan vi oppbevarer og bruker dine opplysninger

Jeg vil bare bruke opplysningene om ditt barns svar til formålene jeg har fortalt om i dette skrivet. Jeg behandler opplysningene konfidensielt og alle navn anonymiseres.

Prosjektet skal avsluttes 29.04.2022.

Med vennlig hilsen

Veronika Walla Kristiansen

Ingvild Olsen Olaussen & Sissel Mosve Bjørnbet Student: Veronika Walla Kristiansen

(Veiledere)

Samtykkeerklæring

Jeg har mottatt og forstått informasjon om prosjektet Barns tanker om kunst og håndverk i uteområdet. Jeg samtykker til:

å la barnet mitt delta i barnesamtale om tema kunst og håndverk i uteområdet).

Dato:

Siden prosjektet ikke er behandlet av NSD, kan jeg/vi ikke innhente din underskrift.
Samtykket blir derfor gitt ved at du krysser av i boksen ovenfor.

Vedlegg #2

Intervju guide «Hvilke tanker har barn om kunst og håndverk i uteområdet»

Starter intervjuet med å la barnet få bli trygg og varm i intervju settingen. De vil få tilbud om saft og kjeks på intervjuet for å ha noe å hygge oss med. Barnet skal få starte med å fortelle hva han/hun heter, og få fortelle om seg selv og kjente ting. Før jeg leier intervjuet inn på temaet om kunst og håndverk i uteområdet. Hvor jeg forteller at jeg lurer på hvordan det er med kunst og håndverk i uteområdet i barnehagen. Og derfor trenger jeg hjelp ifra barnet til å fortelle meg om det.

- Kan du hjelpe meg med å fortelle hva kunst og håndverk er?
- Hva i barnehagen mener du er kunst og håndverk?
- Når jeg tenker på kunst og håndverk så tenker jeg på å kunne lage ting med materialer. materialer som papp, papir, metall, steiner, blader og ting man finner ute i naturen. Hva tenker du?
- Hvis du kunne bestemme, hva ville du holdt på med når barnehagen har kunst og håndverk aktiviteter? Og hvor
- Hvordan hadde det vært mulig å holde på med kunst og håndverk aktiviteter ute i barnehagen?
- I uteområdet finner vi mange materialer. Hvilke materialer kan vi bygge, leke og utforske med ute i naturen?
- Hva ville du gjort hvis noen i barnehagen hadde sakt at dere skal få være ute i dag å holde på med kunst og håndverk i barnehagen?
- Hva tenker du om kunst og håndverk aktiviteter i uteområdet?
- Hvordan er muligheten til å holde på med kunstaktiviteter som tegning, maling, bygging ute?
- hvordan kan kunst og håndverk aktiviteter være når vi har forskjellige årstider ute? På sommeren, vinteren, høsten og våren
- En gang på vinteren lagde jeg is former ute som vi hadde farge oppi, også når de ble frosne kunne vi ta å leke med dem! Hvordan tror du det kan være?
- Kunne du tenkt deg at de ansatte i barnehagen hadde gitt dere barna mer mulighet til kunstaktiviteter når dere er ute?

Vedlegg #3

Analyseskjema med tematisering

Kunst og håndverk	<p>Lise: «Det er å lage ting, skrive, pen og tusjer»</p> <p>Josefine: Kunne ikke sette ord på fagbegrepet. «Lage påskekyllinger»</p> <p>Kristina: Kunne ikke sette ord på fagbegrepet «Vi kan lage bokstaver med blader».</p> <p>Mathea: Lager tinger.</p> <p>«Når vi har førskoleklubb. Da lager vi litt forskjellige. Vi har lage påskepynt og brukte en time. Vi lagde kosebamse og den måtte vi bære sikkerlig mye». «Vi sydde med nål og trå».</p>
Den skapende prosess	<p>Lise: «Holde på med påskekylling» Mer muligheter ute: Ja</p> <p>Josefine: «Holde på med påskekylling» Mer muligheter ute: «Ja», «Jeg veit ikke hva jeg vil gjøre, men lage påskekyllingen. En stor påskekylling»</p> <p>Kristina: Mer mulighet ute: «Ja, kanskje», «På vinteren er det kaldt å være ute så da vil jeg heller være inne å holde på med kunst og håndverk».</p>

	<p>Mathea: Mer mulighet ute: «Det er bedre å lage kunst og håndverk inne» «Men er bedre å lage ting ute på sommer og våren for da er det varmt»,</p>
Materialer	<p>Lise:</p> <p>Planka, gamle saker som har blitt ødelagt, bruke flakser som er tomme, plastikk materialer» Lego.</p> <p>Josefine: Ingen materialer nevnt. Snakket om påskekylling.</p> <p>Kristina: «Vi kan lage bokstaver med det». «Blader» «Lage enhjørning i snøen» «sage trær lage knerten.»</p> <p>Mathea: «Nål og tråd» «Lage sminke, med pinner og julelys», «Holde på med kunst og håndverk ute» «Tre»</p>
Tinglig kunst	<p>Lise:</p> <p>«Bruke Lego, bygge det til toppen av barnehagen»,</p> <p>Planka, gamle saker som har blitt ødelagt, bruke flakser som er tomme, plastikk materialer»</p> <p>Mathea: «Lage sminke, med pinner og julelys», «Holde på med kunst og håndverk ute»</p>
Det kreative utemiljøet	<p>Lise:</p> <p>Da har jeg lyst til å tegne et badebasseng ute, med sklie som går rundt og rundt i</p>

	<p>vannet»</p> <p>«Male barnehagen rosa», «Male på snøen», «Smelter kritt og tømmer det på snøen og da blir den rosa»</p> <p>«Holde på med påskekylling»</p> <p>«Vi kan lage snømann på vinteren»</p> <p>Lage is-former ute: Det har vi gjort før, og det var morsomt»</p> <p>Josefin: «Lage katter og hunder, Lage huset til barna»</p> <p>Kristina: «Lage noe med lys» Sage trær», «Vi kunne lage knerten» «Tegne og male, leke sminkesalong». «Lage klatrepark»</p> <p>«Lage et bål, bilder på snøen» «På høsten kan vi lage noe av blad», «Lage svampebob», «Lage enhjørninger i snøen slik at vi kan ri».</p> <p>Lage is-former: «Kanskje det kunne vært ett flagg». «Lage diamanter», «Det ville vært bra</p> <p>Mathea: «Lage bilder Lage hund, hest eller knerten med pinner»</p>
--	---

	<p>«Da hadde vi sakt nei», «Lage leo's lekeland»</p> <p>Lage store rør for å lage sklier.</p> <p>«Lage et hus med store stokker. Det ville tatt kjempelang tid»</p> <p>«Lage bilder på høsten», «Tegne i snøen», «Lage enhjørning»,</p> <p>Lage is-former: «Ja, en vulkan».</p>
Mine tanker	<p>Kunst og håndverk: Kunst og håndverk er når vi har aktiviteter hvor vi lager ting med materialer.</p> <p>2/4 barn kunne konkret svare på selve begrepet. Men alle 4 viste at det var å lage noe.</p> <p>Lise nevnte tusj, tegning</p> <p>Josefine nevnte konkret gjenstand</p> <p>Kristina nevnte lage med blader som er materialer fra uteområdet</p> <p>Mathea nevnte førskoleklubben som en plass for kunst og håndverk. Og det å kunne lage mange konkrete ting. også med materialer.</p> <p>Barns tanker:</p> <p>Barna viser at faget har stor bredde med at de omfatter flere ting.</p>

	<p>Det blir snakket om håndverk i stor grad med at det er å lage ting. De blir også nevnt design når de beskriver konkrete ting de snakker om. For det ene barnet er vi inne på førskoleklubben som er kultur for hvor barnet først tenker at kunst og håndverk foregår.</p> <p>Men nevner mange muligheter for kunst og håndverk i uteområdet.</p> <p>Barna viser at de legger stor vekt på et produkt. At ting skal bli til noe kan det virke som.</p> <p>Det ene barnet forteller at ting tar tid som kan ses på som en prosess.</p> <p>Barns tanker kan være å beskrive kunst som avbildning hvor de nevner å lage bilder i snøen. Tegne og male.</p> <p>Form</p> <p>Barnas tanker favner mye om form. De skal bygge en stor påskekylling, en stor hytte, et høyt legotårn, snø forming med å lage en enhjørning. Bruke blader til å forme bokstaver.</p> <p>Det kan være et utrykk, med at det inviterer til lekverden. Hvor de lager både hytter, sminke, klatrepark, påskekyllinger, hunder, katter, hester og enhjørninger.</p>
--	---

	<p>Det vises at kunsten er fremdeles preget av materialer, redskaper og teknikker.</p> <p>Et barn nevnte også at en skapende aktivitet var morsom.</p> <p>Ingen av barna svarte at de ikke likte å lage ting. to av barna svarte at ute om vinteren var det kaldt, derfor ville de være inne da.</p> <p>Skapende prosess Situasjons betinget, årstid påvirket</p> <p>Større rom, lage store ting.</p> <p>Barns tanker om kunst og håndverk i uteområdet er både ideutvikling og lekende utforskning.</p> <p>De forteller at de vil bygge hus og lage sminke i uteområdet.</p> <p>Samtidig som de har vekt på praktiske og teknisk arbeidet. Eksempel nevnte ene barnet at de på vinteren kunne bygge enhjørninger til å ri på. Da hadde nokk barnet sett for seg at snøen kan formes.</p> <p>I barnas svar viser de til at uteområdet har større område. Med at de vil bygge legotårn høyere enn barnehagen. Og de må ha store rør for å kunne lage sklie.</p> <p>Det er tydelig at barna har forskjellig</p>
--	--

	<p>interesse. Og det er klangbunn i den enkelte. De forteller om ting som gir mening for dem. Hvor de har en ide eller behov. Noen gir mer uttrykk for å leke, mens andre gir uttrykk for opplevelser og undring eller uttrykk.</p> <p>Materialer</p> <p>Barna viser til at kunst og håndverk må foregå med materialer.</p> <p>Barna setter navn på forskjellige materialer. Lise: Planka, gamle saker som har blitt ødelagt, bruke flakser som er tomme, plastikk materialer, tegning, maling, smeltet kritt og snø.</p> <p>Josefine: nevnte ingen materialer, men hva vi kunne lage.</p> <p>Kristina: blader, trær, lage noe med lys, tegne og male, snø,</p> <p>Mathea: nål og tråd, pinner, julelys, tre, rør, snø.</p> <p>Barna nevnte veldig mye natur – og gjenbruksmaterialer.</p> <p>I barnas svar ser vi hvordan de kunne bruke de forskjellige materialene til å lage forskjellige ting. Eksempel skulle de bygge et høyt tårn med lego, mest sannsynlig for</p>
--	--

	<p>de vet egenskapen at lego kan lett bygges med.</p> <p>Materialene har forskjellig betydning. Og det viser til hvordan egenskapen og kvalitetene til hvert materiale påvirker barna.</p> <p>Tinglig kunst</p> <p>I svarene til barna viser de at tingene de har rundt seg og kan finne i naturen har verdi og gir muligheter.</p> <p>Eksempel kaster vi lego som enten mangler en bit eller et blitt gammelt og vi har kjøpt nytt. Det ene barnet nevnte at lego kunne brukes til å ta med ut. Og bygge et legotårn som var høyere eller like høyt som barnehagen. Her setter bare fantasien grenser.</p> <p>De viste hvordan ting kunne bli materialer, og se dem på nytt og være bevisst på formen. Med eksempel julelys som skulle brukes til å lage sminke. Kanskje det kan være at barnet forbinder julelys med mange farger og derfor kan de se det på nytt som sminke.</p> <p>Det kom tydelig frem at barna kunne lage tinglig kunst hvor kunstverkene kunne bestå av helt eller delvis lagd av ting.</p> <p>Det ene barnet nevnte å lage leo's lekeland med store rør, som de kunne bruke til sklie.</p>
--	---

	<p>Og nevnte da at det kunne vi finne hvis noen bygdes et stort hus.</p> <p>Vi kan tenke oss at barn er eksperter på å finne materialer og bruke det i kunstverket sitt. Enten det er for å skape lekemuligheter eller utforskning.</p> <p>Det kreative utemiljøet</p> <p>Flere muligheter</p> <p>Lek muligheter</p> <p>I barnas svar kommer det tydelig frem at de ser andre muligheter i uteområdet. Et barn nevner at de kan bygge legotårn som er like høye som barnehagen.</p> <p>Et barn forteller at hun ønsker å kunne tegne et badebasseng ute med sklier som går rundt og rundt ned i vannet. Det er tydelig at det skal være et stort basseng hvor barnet kan leke mye.</p> <p>To av barna er opptatte av å bygge klatrepark. Og forteller at vi kan sage ned trær og bruke store rør som sklier.</p> <p>Og lage et stor hus med store stokker. Men det ville tatt lang tid. Det kan tyde på at barnet ikke tenker over at utemiljøet kan gi mer tid til å kunne gjøre seg ferdig med produktet de skal lage.</p> <p>Det er tydelig at barna ser at uteområdet har mindre begrensninger.</p>
--	---

	<p>Og det inspirer til lek og skapende aktivitet.</p> <p>Mange av barna svarer at man kan bruke natur eller gjenbruks materialer når vi er ute. Mens noen tenker på at vi kan bruke materialer vi har inne til å ta med ut.</p> <p>Barn snakker også om forskjellige muligheter man har etter årstider og værphenomener. To av barna snakker om hvordan vi kan lage skulptur i snøen eller tegne i snøen, samtidig som de svarer at kunst og håndverk er best ute når det er vår og sommer fordi da er det varmt.</p> <p>To av barna forteller at de ønsker å lage påskekylling. Det kan være årstid bestem for jeg gjennomførte intervjuet før påske. Det ene barnet forteller også at hun ønsker å lage e stor påskekylling. Det viser til at inne har hun kanskje laget en liten en. Mens nå ute ønsker hun å lage en stor en.</p> <p>Et annet barn snakker om høstårstiden og never hvordan vi kan lage ting med blader. Hun never at vi kan lage bokstaver med dem. Det var noe vi gjorde når jeg hadde praksis der på høsten. Det er tydelig at barnet fikk god erfaring med å bruke blader i skapende kunst- og håndverksfaglig aktivitet og lek. Samtidig som vi lærte bokstaver.</p>
--	---